

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 6.12.2023
COM(2023) 771 final

2023/0449 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**millega muudetakse määrusi (EL) 2016/1139, (EL) 2018/973 ja (EL) 2019/472
kalapüügivõimaluste kindlaksmääramise eesmärkide osas**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Euroopa Parlament ja nõukogu on võtnud vastu määrused (EL) 2016/1139,¹ (EL) 2018/973² ja (EL) 2019/472,³ millega kehtestati teatavate Läänemere, Põhjamere ja läänepiirkonna vetes püütavate kalavarude ja nende varude püügi mitmeaastased kavad. Mitmeaastased kavad on üks peamisi vahendeid ühise kalanduspoliitika (ÜKP) eesmärkide saavutamiseks.

Kooskõlas määruse (EL) nr 1380/2013 (edaspidi „ÜKP määrus“)⁴ artiklites 9 ja 10 sätestatud põhimõtete, eesmärkide ja sisuga on mitmeaastastes kavades sätestatud teatavate kalavarude ja püügipiirkondade pikaajalise majandamise eesmärgid ja meetmed, sealhulgas kaitsemeetmed ja vajaduse korral parandusmeetmed. Lisaks võimaldavad mitmeaastased kavad paindlikkust, lubades määrata kalapüügivõimalused kindlaks Läänemere ja läänepiirkonna vete mitmeaastaste kavade artikli 2 lõikes 2 ja Põhjamere mitmeaastase kava artikli 2 lõikes 1 määratletud F_{MSY} -vahemiku piires.

Samasugune võimalus on antud Läänemere ja Põhjamere mitmeaastaste kavade artikli 4 lõikes 6 ning läänepiirkonna vete mitmeaastase kava artikli 4 lõikes 7, milles on sätestatud, et „kalapüügivõimaluste määramisel tuleb alati tagada, et tõenäosus, et kudekarja biomass langeb alla B_{lim} -i, oleks alla 5 %“ (edaspidi „5 % reegel“)⁵.

Konkreetses kalavaru seisundi ja biomassi muutumise lühiajalise prognoosiga seotud teatavate asjaolude korral võib juhtuda, et 5 % reegli kohaldamine viib olukorrani, mis ei ole kooskõlas mitmeaastaste kavade muude eeskirjadega, mis reguleerivad kalapüügivõimaluste kindlaksmääramist, ning sellel võivad olla tõsised sotsiaal-majanduslikud tagajärjed.

Ühest küljest võib 5 % reegli kohaldamine tähendada, et kalapüügivõimalusi ei saa kehtestada ja sihtpüük tuleb peatada. Teisest küljest tuleb mitmeaastaste kavade kaitsetsätete kohaselt võtta parandusmeetmeid, et viia varud $B_{trigger}$ tasemest kõrgemale, tuginedes asjakohaste meetmete valikul juhtumipõhisele hindamisele ja mitmeaastastes kavades sätestatud kriteeriumidele. Lisaks käsitletakse mitmeaastastes kavades sihtpüügi peatamist

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 2016. aasta määrus (EL) 2016/1139, millega kehtestatakse Läänemere tursa-, räime- ja kiluvarude majandamise ja nende varude püügi mitmeaastane kava, muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 2187/2005 ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1098/2007 (ELT L 191, 15.7.2016, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrus (EL) 2018/973, millega kehtestatakse Põhjamere põhjalähedaste kalavarude ja nende varude püügi mitmeaastane kava, täpsustatakse Põhjameres kehtiva lossimiskohustuse täitmise üksikasjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 676/2007 ja (EÜ) nr 1342/2008 (ELT L 179, 16.7.2018, lk 1).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. märtsi 2019. aasta määrus (EL) 2019/472, millega kehtestatakse läänepiirkonna vetes ja sellega piirnevates vetes püütavate kalavarude majandamise ja nende kalavarude püügi mitmeaastane kava ning millega muudetakse määrusi (EL) 2016/1139 ja (EL) 2018/973 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 811/2004, (EÜ) nr 2166/2005, (EÜ) nr 388/2006, (EÜ) nr 509/2007 ja (EÜ) nr 1300/2008 (ELT L 83, 25.3.2019, lk 1).

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

⁵ Põhjamere mitmeaastase kava artikli 2 punktis 7 ning Läänemere ja läänepiirkonna vete mitmeaastaste kavade artikli 2 lõikes 8 on B_{lim} määratletud kui „parimates olemasolevates teaduslikes nõuannetes esitatud kudekarja biomassi piirväärtus, millest väiksemate kalavarude korral võib varude paljunemisvõime langeda“.

mitte kohustusena, vaid võimalusena, tingimusel et sellist meetet peetakse asjakohaseks vastavalt mitmeaastastes kavades sätestatud kriteeriumidele.

Seetõttu on asjakohane jätta 5 % reegel mitmeaastastest kavades välja.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Ettepanek on kooskõlas ÜKP määrusega ja tagab nõukogu poolt iga-aastaste kalapüügivõimaluste kindlaksmääramist reguleerivate mitmeaastaste kavade kohaste eeskirjade sisemise järjepidevuse.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanek on kooskõlas liidu muude tegevuspõhimõtetega, eriti keskkonnapoliitikaga.

2. **ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS**

- **Õiguslik alus**

Käesoleva ettepanekuga muudetakse mitmeaastaseid kavu ja seepärast on ettepanekul sama õiguslik alus, nimelt Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 43 lõige 2.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ettepanek tehakse liidu ainupädevusse kuulavas valdkonnas, millele on osutatud ELi toimimise lepingu artikli 3 lõike 1 punktis d. Seetõttu subsidiaarsuse põhimõtet ei kohaldata.

- **Proportsionaalsus**

Käesoleva ettepaneku eesmärk on tagada nõukogu poolt iga-aastaste kalapüügivõimaluste kindlaksmääramist reguleerivate mitmeaastaste kavade kohaste eeskirjade sisemine järjepidevus. Kavandatud muudatus on vajalik ja kõige sobivam meede selle eesmärgi saavutamiseks.

- **Vahendi valik**

Kuna ettepanekuga muudetakse kehtivaid määrusi, on kõige asjakohasem õiguslik vahend määrus.

3. **JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED**

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

2023. aastal arutas komisjon 5 % reeglit sidusrühmadega, eelkõige Läänemere nõuandekomisjoniga ja ühise kalanduspoliitika piirkondliku rühmaga BaltFish, kuhu kuuluvad ELi Läänemere-äärsed liikmesriigid. Enamik sidusrühmi väljendas sügavat kahtlust selle üle, kas 5 % reegel on kooskõlas kalapüügivõimaluste kindlaksmääramist reguleerivates mitmeaastastes kavades esitatud muude eeskirjadega, ning osutas 5 % reegli võimalikele ränkadele sotsiaal-majanduslikele tagajärgedele.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Liit küsib Rahvusvaheliselt Mereuurimise Nõukogult (ICES)⁶ igal aastal teaduslikke nõuandeid tähtsate kalavarude olukorra kohta. ICESi teaduslikud nõuanded põhinevad organisatsioonisisel nõuanderaamistikul, mille on välja töötanud eksperdirühmad ja otsuseid tegevad organid ning mis hõlmab ettevaatusprintsipiil põhinevat lähenemisviisi ja võtab arvesse, et oht kalavarude vähenemiseks pikas perspektiivis allapoole piirväärtust B_{lim} ,⁷ oleks alla 5 %. ICES annab teaduslikke nõuandeid kooskõlas komisjoniga sõlmitud partnerluse raamlepinguga.

- **Mõjuhindang**

Käesoleva ettepaneku eesmärk on tagada nõukogu poolt iga-aastaste kalapüügivõimaluste kindlaksmääramist reguleerivate mitmeaastaste kavade kohaste eeskirjade sisemine järjepidevus. Mitmeaastaste kavade kavandatud muudatus on vajalik ja kõige sobivam meede selle eesmärgi saavutamiseks. See on mitmeaastaste kavade konkreetsete sätete sihipärane ja piiratud muudatus, mille eesmärk on kõrvaldada eeskirjade sisemine vastuolu. Kuna poliitikavariandid puuduvad, ei ole mõjuhindangut ega avalikku konsultatsiooni vaja.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

ELi ega liikmesriikide avaliku sektori asutustele ei tulene ettepanekust uusi norme ega uusi haldusmenetlusi, mis võiksid suurendada halduskoormust. Samuti ei mõjuta ettepanek regulatiivset koormust, mikroettevõtjaid, VKEsid ega digiküsimusi.

- **Põhiõigused**

Ettepanekul ei ole prognoositavat mõju põhiõiguste kaitsele.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta Euroopa Liidu eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Ei kohaldata.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Vt eespool 1. punkt „Ettepaneku taust“.

---

⁶ <http://www.ices.dk/advice/Pages/Latest-Advice.aspx>

⁷ ICESi 2015. aasta nõuanne, köide 6, lk 4; “EU request to ICES to provide FMSY ranges for selected North Sea and Baltic Sea stock” (EL palub ICESil esitada teatavate Põhjamere ja Läänemere kalavarude F_{MSY}-vahemikud), https://ices-library.figshare.com/Articles/report/EU_request_to_ICES_to_provide_FMSY_ranges_for_selected_North_Sea_and_Baltic_Sea_stocks/18629411/1

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,**millega muudetakse määrusi (EL) 2016/1139, (EL) 2018/973 ja (EL) 2019/472 kalapüügivõimaluste kindlaksmääramise eesmärkide osas**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁸,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) Üks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1380/2013⁹ sätestatud ühise kalanduspoliitika (ÜKP) eesmärged on tagada, et mere bioloogiliste ressursside kasutamisega taastatakse ja hoitakse püütavate liikide populatsioonid tasemel, mis ületab maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saamiseks vajalikku taset. Määruse (EL) nr 1380/2013 kohaselt tuli maksimaalse jätkusuutliku saagikuse tase saavutada võimaluse korral 2015. aastaks ja järk-järgult kõigi kalavarude puhul hiljemalt 2020. aastaks.
- (2) Ühise kalanduspoliitika eesmärkide saavutamiseks on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustega (EL) 2016/1139,¹⁰ (EL) 2018/973¹¹ ja (EL) 2019/472¹² kehtestatud Läänemere, Põhjamere ja läänepiirkonna vete teatavate kalavarude ning juhul, kui

⁸ ELT C , , lk .

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1380/2023-01-01>).

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 2016. aasta määrus (EL) 2016/1139, millega kehtestatakse Läänemere tursa-, räime- ja kiluvarude majandamise ja nende varude püügi mitmeaastane kava, muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 2187/2005 ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1098/2007 (ELT L 191, 15.7.2016, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1139/2020-12-01>).

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrus (EL) 2018/973, millega kehtestatakse Põhjamere põhjalähedaste kalavarude ja nende varude püügi mitmeaastane kava, täpsustatakse Põhjameres kehtiva lossimiskohustuse täitmise üksikasjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 676/2007 ja (EÜ) nr 1342/2008 (ELT L 179, 16.7.2018, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/973/2019-08-14>).

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. märtsi 2019. aasta määrus (EL) 2019/472, millega kehtestatakse läänepiirkonna vetes ja sellega piirnevates vetes püütavate kalavarude majandamise ja nende kalavarude püügi mitmeaastane kava ning millega muudetakse määrusi (EL) 2016/1139 ja (EL) 2018/973 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 811/2004, (EÜ) nr 2166/2005, (EÜ) nr 388/2006, (EÜ) nr 509/2007 ja (EÜ) nr 1300/2008 (ELT L 83, 25.3.2019, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/472/2019-08-14>).

need kalavarud on levinud läänepiirkonna vetest kaugemale, siis ka sellega piirnevate vete pikaajalise majandamise mitmeaastased kavad.

- (3) Vastavalt määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 10 lõike 1 punktile c hõlmavad mitmeaastased kavad koguseliselt väljendatud eesmärgi, näiteks kalastussuremuse määrasid. Need määrad võimaldavad paindlikkust, sest kehtestatakse väärtuste vahemik (F_{MSY} -vahemikud koos ülemise ja alumise piirmääraga), mis on kooskõlas sihtvarude maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saavutamise ja säilitamisega.
- (4) Kalapüügivõimalused määratakse kindlaks F_{MSY} -vahemike piires. Need vahemikud põhinevad Rahvusvahelise Mereuurimise Nõukogu (ICES) või sarnase sõltumatu, liidu või rahvusvahelisel tasandil tunnustatud teadusasutuse teaduslikel nõuannetel ning on kindlaks määratud nii, et kõik kalastussuremuse tasemed selles vahemikus tagavad pikas perspektiivis maksimaalse jätkusuutliku saagikuse, mõjutamata oluliselt asjaomase kalavaru taastootmisprotsessi.
- (5) Vastavalt määruste (EL) 2016/1139 ja (EL) 2019/472 artikli 2 punktile 2 ning määruse (EL) 2018/973 artikli 2 punktile 1 arvutatakse F_{MSY} -vahemik nii, et pikaajaline saagikus ei väheneks rohkem kui 5 % võrreldes maksimaalse jätkusuutliku saagikusega, ning vahemiku ülempiir on seatud selliselt, et tõenäosus, et kalavaru langeb alla B_{lim} -i, ei ületaks 5 %.
- (6) Lisaks on määruste (EL) 2016/1139 ja (EL) 2018/973 artikli 4 lõikes 6 ning määruse (EL) 2019/472 artikli 4 lõikes 7 sätestatud, et „kalapüügivõimaluste kindlaksmääramisel tuleb alati tagada, et tõenäosus, et kudekarja biomass langeb alla B_{lim} -i, oleks alla 5 %“ (edaspidi „5 % reegel“).
- (7) Konkreetse kalavaru seisundi ja biomassi muutumise lühiajalise prognoosiga seotud teatavate asjaolude korral võib juhtuda, et 5 % reegli kohaldamine viib olukorrani, mis ei ole kooskõlas mitmeaastaste kavade muude eeskirjadega, mis reguleerivad kalapüügivõimaluste kindlaksmääramist, ning sellel võivad olla tõsised sotsiaal-majanduslikud tagajärjed.
- (8) Kui teaduslikest nõuannetest nähtub, et asjaomasel aastal on sihtvaru kudekarja biomass või norra salehomaari puhul teatavate varude arvukus väiksem kui $MSY B_{trigger}$, on määrustes (EL) 2016/1139, (EL) 2018/973 ja (EL) 2019/472 sätestatud, et võetakse kõik asjakohased parandusmeetmed, et tagada asjaomase kalavaru kiire taastumine maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saamiseks vajalikust kõrgemal tasemel. Eelkõige tuleb püügivõimalused kehtestada tasemel, mis vastab F_{MSY} ülemisest vahemikust madalamale kalastussuremuse tasemele, ja võtta arvesse biomassi vähenemist.
- (9) Mitmeaastastes kavades sätestatud kaitse-eeskirjadega nähakse ette ka täiendavate parandusmeetmete võtmine juhul, kui sihtvaru kudekarja biomass või norra salehomaari puhul teatavate varude arvukus on väiksem kui B_{lim} , et tagada asjaomase varu kiire taastumine maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saamiseks vajalikust kõrgemal tasemel. Sellega seoses viidatakse määruse (EL) 2016/1139 artikli 5 lõikes 2 ning määruste (EL) 2018/972 ja (EL) 2019/472 artikli 7 lõikes 2 konkreetselt mitte ainult sihtpüügi peatamisele, vaid ka muudele võimalikele meetmetele, nagu kalapüügivõimaluste piisav vähendamine ning erakorraliste või tehniliste meetmete võtmine.
- (10) Mitmeaastastes kavades on lisaks sätestatud, et mõlemal juhul sõltub osutatud meetmete valik olukorra laadist, tõsidusest, kestusest ja kordumisest. Mitmeaastastes kavades nõutakse sihtpüügi peatamist üksnes juhul, kui mitmeaastastes kavades

sätetatud kriteeriumide kohaselt peetakse seda asjakohaseks parandusmeetmeks, mis on vajalik, et tagada varude kiire taastumine maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saamiseks vajalikust kõrgemal tasemel.

- (11) Ühest küljest võib 5 % reegli kohaldamine sel juhul tähendada, et kalapüügivõimalusi ei saa kehtestada ja sihtpüük tuleb peatada. Teisest küljest tuleb mitmeaastaste kavade kaitsesätete kohaselt võtta parandusmeetmeid, et viia varud B_{trigger} tasemest kõrgemale, tuginedes asjakohaste meetmete valikul juhtumipõhisele hindamisele ja mitmeaastastes kavades sätestatud kriteeriumidele. Lisaks käsitletakse mitmeaastastes kavades sihtpüügi peatamist mitte kohustusena, vaid võimalusena, tingimusel et sellist meedet peetakse asjakohaseks vastavalt mitmeaastastes kavades sätestatud kriteeriumidele.
- (12) See vastuolo õigusraamistik on vaja kõrvaldada, jättes määrustest (EL) 2016/1139, (EL) 2018/973 ja (EL) 2019/472 välja sätted, mille kohaselt tuleb kalapüügivõimaluste kindlaksmääramisel alati tagada, et tõenäosus, et kudekarja biomass langeb alla $B_{\text{lim-i}}$, oleks alla 5 %.
- (13) Seepärast tuleks määrusi (EL) 2016/1139, (EL) 2018/973 ja (EL) 2019/472 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) 2016/1139 muutmine

Määruse (EL) 2016/1139 artikli 4 lõige 6 jäetakse välja.

Artikkel 2

Määruse (EL) 2018/973 muutmine

Määruse (EL) 2018/973 artikli 4 lõige 6 jäetakse välja.

Artikkel 3

Määruse (EL) 2019/472 muutmine

Määruse (EL) 2019/472 artikli 4 lõige 7 jäetakse välja.

Artikkel 4

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja